

بررسی عوامل خطر ساز سرطان مری در یک منطقه با شیوع بالا در حاشیه دریای خزر ایران

دکتر عباس کاظمی اقدم^۱، دکتر محمدرضا اکبری^۱، دکتر رضا ملک زاده^۲، دکتر داریوش نصراله زاده^۱، دکتر دایان امانیان^۲، پینگ سان^۳، دکتر فرهاد اسلامی^۱، دکتر مسعود ستوده^۴، دکتر شهریار سمنانی^۵، دکتر پائولو بو فتا^۶، استانفورد داوسی^۷، پرویز قدیریان^۸، استیون ای نرود^۳
^۱ پژوهشگر، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۲ استاد، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۳ استاد، مرکز تحقیقات سلامتی زنان، دانشگاه تورنتو، تورنتو، کانادا
^۴ دانشیار، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۵ دانشیار، گروه طب داخلی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان
^۶ استاد، آژانس بین المللی تحقیقات سرطان، لیون، فرانسه
^۷ استاد، شاخه اپیدمیولوژی انستیتو تغذیه، انستیتو بین المللی سرطان، ایالات متحده امریکا
^۸ استاد، گروه تغذیه، دانشگاه مونترال، مونترال، کانادا

چکیده

زمینه و هدف

در شمال شرقی ایران منطقه ای دارای شیوع بالایی از سرطان مری واقع است که جمعیت مقیم آن از نژاد ترکمن می باشند. عوامل خطر ساز متعدد محیطی برای سرطان معده پیشنهاد شده است، لیکن نقش عوامل فAMILی و ژنتیک به طور گسترده ای در جمعیت ترکمن مطالعه نشده است.

روش بررسی

ما عوامل خطر ساز فAMILی مهمی را برای سرطان مری به وسیله یک مطالعه مورد-شاهدی، که در آن ۱۶۷ بیمار مبتلا به سرطان مری از نوع سنگفرشی و ۲۰۰ نفر از افراد شاهد با نژاد ترکمن حضور داشته اند را بررسی کرده ایم. جزئیات خانوادگی شجره نامه تمام بیماران و افراد گروه شاهد شرکت کننده در مطالعه که به طور ثابت شده ای سرطان در وابستگان درجه اول یا درجه دوم آنها وجود داشتند ترسیم گردید. به طور آماری خطر بروز سرطان در وابستگان درجه اول ۲۰۳۸ نفر از بیماران مبتلا به سرطان و ۲۷۶۰ نفر از وابستگان درجه اول افراد گروه شاهد شرکت کننده در مطالعه به دست آمد. یک نسبت خطر به صورت بروز نسبی در یک منحنی تجمعی ترسیم گردید.

یافته ها

خطر بروز سرطان مری در سن ۷۵ سالگی در وابستگان درجه اول بیماران ترکمن مبتلا به سرطان مری از نژاد ترکمن ۳۴٪ و در وابستگان درجه اول افراد گروه شاهد ۱۴٪ بود ($p=3 \times 10^{-8}$ و $OR=4/1$). ۹/۶٪ از بیماران گزارش شده از والدین وابستگان بودند و ۲/۵٪ در افراد شاهد ($p=0/006$) و ($OR=4/1$).

نتیجه گیری

عوامل خانوادگی در اتیولوژی سرطان مری از نژاد ترکمن مقیم ایران نقش مهمی دارند. مقدار نسبت خطر در وابستگان درجه اول بیماران به میزان ۲/۳ برآورد شده است که سهم مهمی در عواملی که از طریق ارثی منتقل می شوند دارد. این مطلب اهمیت تعیین شاخصهای ژنتیکی را در این گروه نشان می دهد.

کلید واژه: سرطان مری، ارثی و خانوادگی، ژنتیک، ترکمن، ایران

گوارش / دوره ۱۰، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۴، ۸۷-۹۳

زمینه و هدف

سرطان مری یکی از ده علت شایع بدخیمی در جهان می باشد و در مرتبه هفتم علت مرگ در بین عوامل سرطانی است. (۱). به میزان ۷٪ از سرطانهای دستگاه گوارش و یکی از مهمترین علل مرگ ناشی از سرطان را نویسنده مسئول: تهران، خیابان کارگر شمالی، بیمارستان شریعتی، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد، کدپستی ۱۴۱۱۴

تلفن و نمابر: ۸۸۰۱۲۹۹۲

E-mail: malek@ams.ac.ir

تشکیل می دهد. (۳،۲)

میزان بروز سرطان مری در جمعیت های مختلف بسیار متفاوت است که از یک منحنی با ۵۰٪ اختلاف در بین جمعیت های با شیوع بالا و پایین گزارش شده است. (۴)

این بیماری در بین آسیا و کشورهای غربی بسیار شایع است. سرطان مری دارای یک کمربند جغرافیایی است و شیوع آن در مناطقی از جهان بالا است که از شمال چین به سمت غرب به مرکز آسیا و شمال ایران ختم می شود. (۵،۶)